

Genk, Troisdorflaan 17

Programma van Maatregelen

Auteur:

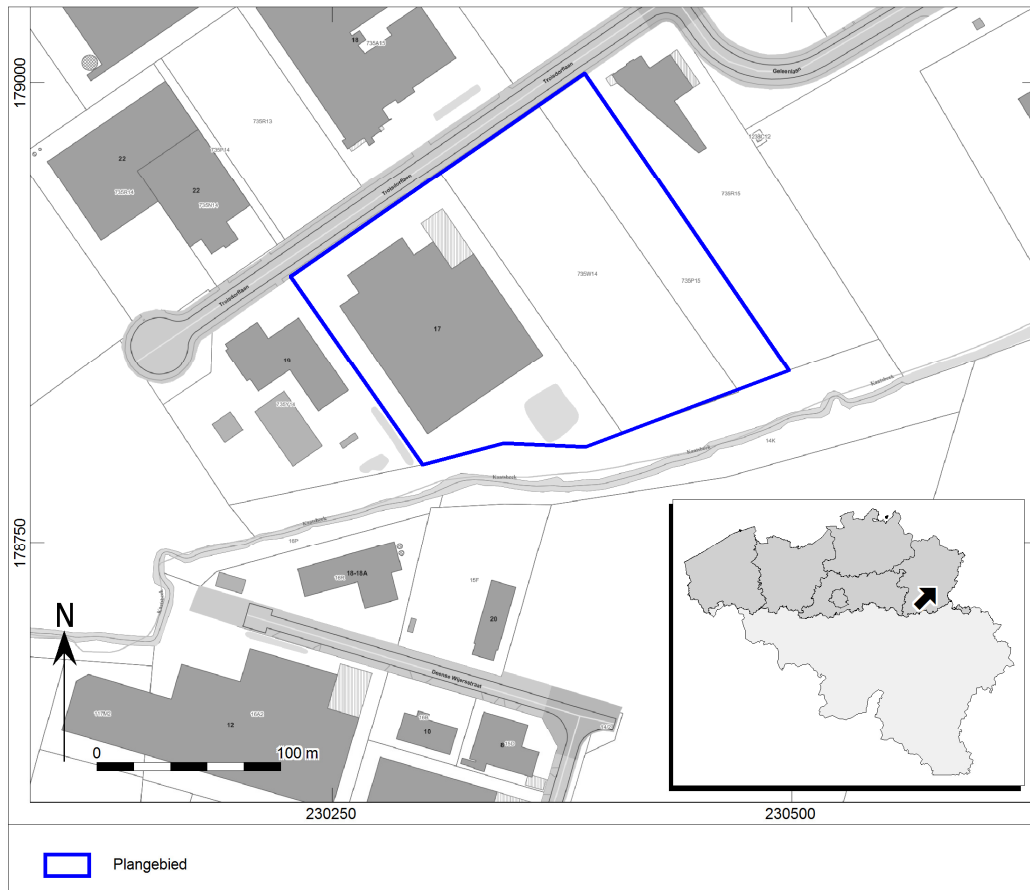
N. Jennes (veldwerkleider)

Autorisatie:

P.L.M. Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in oktober 2017 een nota van het uitgestelde traject opgesteld van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek van de locatie Genk, troisdorflaan 17 (afb. 1 en 2). Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen plannen voor de bouw van nieuwe kantoren en magazijn op deze locatie.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

2 Uitgevoerd vooronderzoek

2.1 Resultaten van het bureauonderzoek/landschappelijk bodemonderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd vastgesteld dat de bodem bestaat uit zanden van eolische oorsprong, afgezet tijdens het Laat-Weichseliaan. Hierin is een matig natte zandige podzolbodemon ontwikkeld die gelegen is aan de noordrand van de Kaatsbeek. Op basis van het bureauonderzoek is er een verwachting voor het aantreffen van vondsten vanaf het Laat-Paleolithicum tot en met de Romeinse periode. Voor de historische perioden is de kans op het aantreffen van archeologische resten eerder laag. Om deze verwachting te toetsen adviseerde het Vlaams Erfgoed Centrum dan ook om het plangebied door middel van een landschappelijk bodemonderzoek te onderzoeken.

Op basis van het landschappelijk bodemonderzoek is gebleken dat in het Laat Pleistoceen hier sprake was van eerst veel fluviale activiteit door overstromingen met grindrijke zanden. Deze hebben opduikingen van oudere, kleirijke Tertiaire afzettingen geërodeerd. Daarop is een dunne laag laat-pleistoceen dekzand gevormd. De kans op het aantreffen van steentijdsites is bijgesteld tot laag op basis van de laat-pleistocene verspoelingen. Door de aanwezigheid van een podzolbodemon, die weliswaar niet altijd intact is, kan wel nog een sporenniveau aangetroffen worden. Hierdoor blijft de potentie op het aantreffen van archeologische resten vanaf het neolithicum wel staande.

Het plangebied was op basis van de bureaustudie onvoldoende onderzocht om een uitspraak te doen betreffende de archeologische waarde van het plangebied. De geplande werkzaamheden laten behoud in situ grotendeels niet toe. Daarom adviseerde VEC een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven. Proefsleuvenonderzoek is noodzakelijk om de archeologische waarde van het plangebied te kunnen duiden. De mogelijke, op het terrein aanwezige, archeologische resten bevatten potentieel tot

kennisvermeerdering en vereisen, om deze reden, verder onderzoek. Dit vervolgonderzoek bestaat uit een proefsleuvenonderzoek.

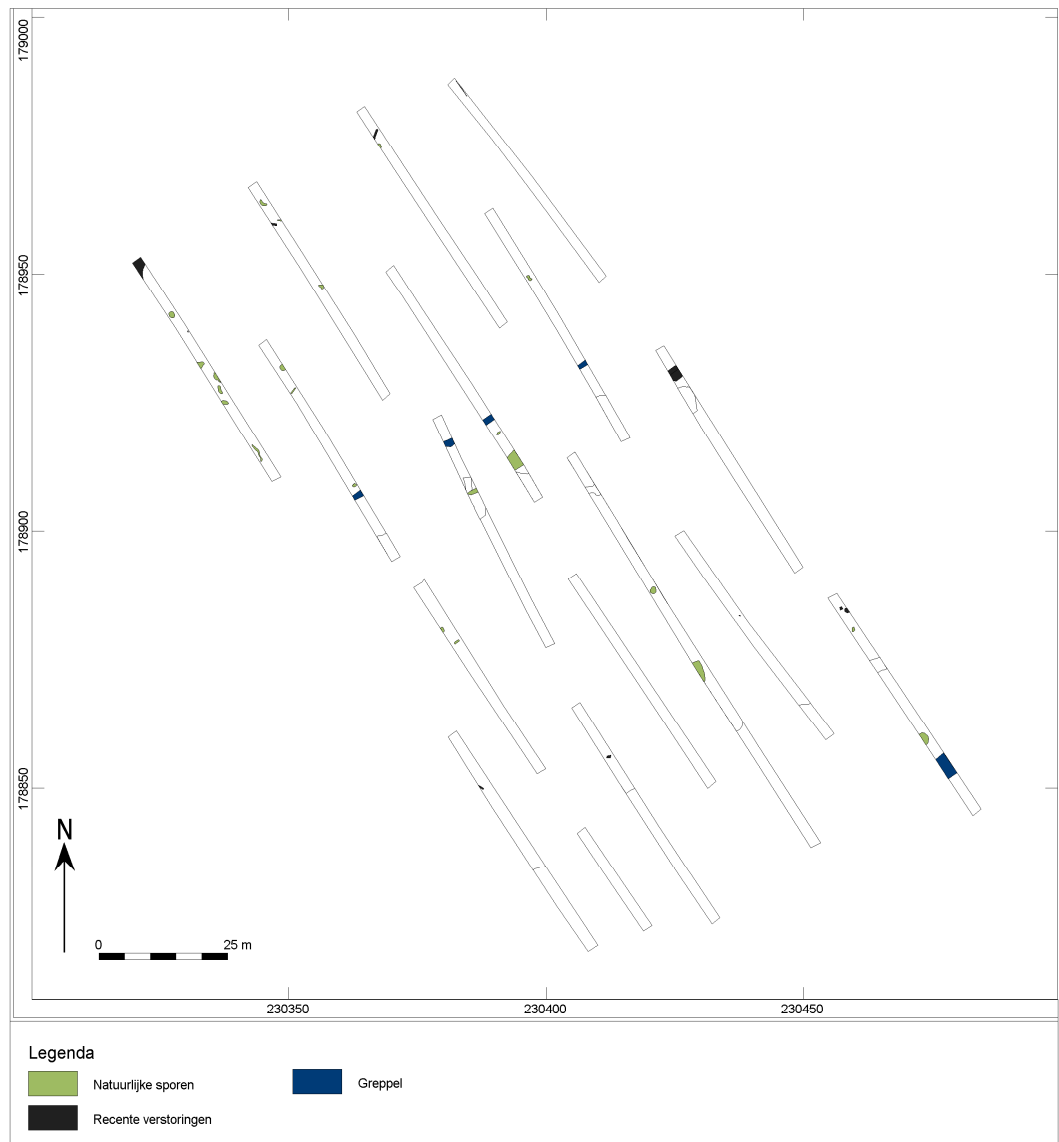
2.2 Resultaten van het proefsleuvenonderzoek

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd op woensdag 18 en donderdag 19 oktober 2017 door Niels Jennes (veldwerkleider) en Brent Belis (assistent-archeoloog). De betrokken aardkundige was Feike Miedema. De graafmachine werd geleverd door firma Van Eycken Transport bvba. Als erkend archeoloog trad Niels Jennes op. Controle en coördinatie van de velddocumentatie is uitgevoerd door Jan Willem Beestman. Het archeologisch onderzoek stond onder toezicht van Annick Arts (Onroerend Erfgoed provincie Limburg).

Het proefsleuvenonderzoek richtte zich op het oostelijk terrein waar de bouw van een nieuw magazijn met bijhorende kantoren zal plaatsvinden. Dit is een terrein van ca. 15.000 m². Op het moment van uitvoering was het terrein deels braakliggend en deels bebost. Er werden 18 sleuven gepland met een totale oppervlakte van 1800 m². Eén van deze sleuven werd door een bomenrij niet aangelegd.

Binnen het plangebied werden slechts twee sporen opgetekend. Deze werden geïnterpreteerd als greppel (GR). Spoor 1 bevindt zich centraal in het plangebied en volgt een westzuidwest-oostnoordoostelijke oriëntatie. Ze is in de huidige topografie zichtbaar. Vermoedelijk is ze eerder recent van aard. Het tweede spoor bevindt zich in de zuidoostelijke hoek van werkput 17 en het bijgevolg het plangebied. Ze wordt gekenmerkt door een grijze kleiige vulling en een strakke aflijning. De breedte bedraagt meer dan 4 m. Ze werd in geen van de andere werkputten aangetroffen.

Er werden geen sporen aangetroffen die te relateren zijn aan nederzettingscontexten of funeraire contexten.

Afb. 3. Allesporenkaart van het proefsleuvenonderzoek.

2.3 Geplande werken

Er zal op het oostelijke deel van het plangebied een uitbreiding komen van de opslagruimte, expeditieruimte en de kantoren (afb. 4).

Op basis van de aangeleverde plannen zullen volgende gebouwen gebouwd worden:

Aan de straatzijde van de huidige kantoren worden twee delen van elk ca. 125 m² bijgebouwd. Hierbij zullen funderingen met een breedte van 60 cm en een diepte van 80 cm aangelegd worden.

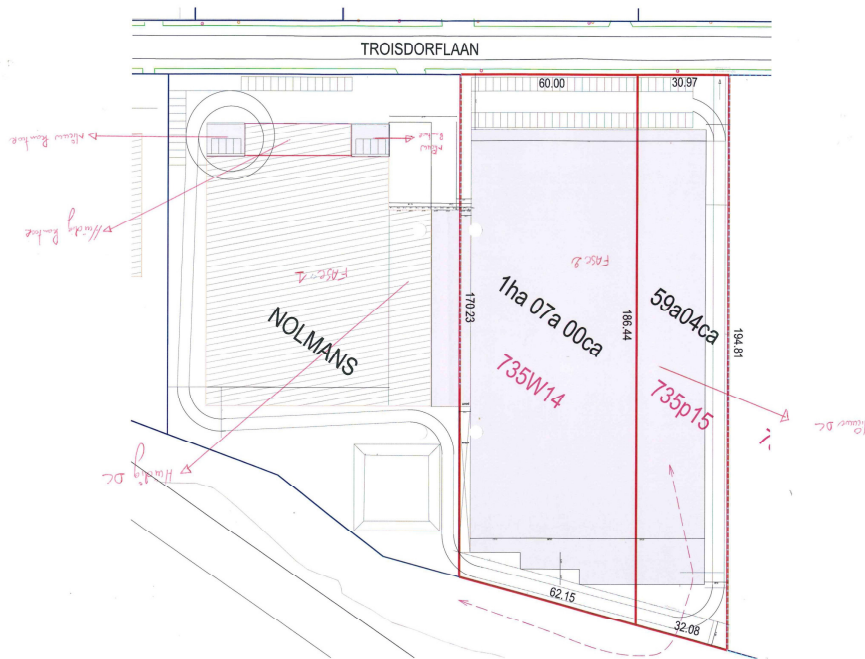
De expeditieruimte zal een oppervlakte hebben van ca. 770 m² en de opslagruimte een oppervlakte van ca. 14.000m². Beide ruimtes zullen gefundeerd worden op palen met een doorsnede van 80 bij 80 cm en met een diepte van 80 cm onder het maaiveld. De laad en loskades zullen op een diepte van 120 tot 140 cm aangelegd worden.

De totale oppervlakte van de nieuwbouw bedraagt bij benadering 15.000 m². Dit is exclusief de rioleringen en andere ondergrondse leidingen en een bijkomende infiltratiebekken van geringe diepte. De dieptes en oppervlaktes van deze ingrepen is nog niet gekend.

Er wordt aan straatzijde ook een verharding aangelegd. Deze zal een oppervlakte hebben van ca. 1700m². De wijze en diepte van deze verstoring is niet gekend.

Verder worden er nieuwe rioleringen voor het regenwater aangelegd. Er zal ook een infiltratiebekken van geringe diepte onder de brandweg aangelegd worden.

De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Afb. 1. Toekomstige situatie plangebied. Bron: opdrachtgever.

2.4 Bepaling van de maatregelen

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in oktober 2017 een nota opgesteld naar de archeologische waarde van een locatie aan de troisdorflaan 17, Genk. De nota bestaat uit een proefsleuvenonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen bouw van nieuwe kantoren en magazijn op deze locatie.

Op basis van het bureauonderzoek is er sprake van een archeologische verwachting voor de periodes Neolithicum t/m Romeinse Tijd. Deze verwachting is gebaseerd op de landschapsgenese van het plangebied, de daarmee samenhangende bewoningsgeschiedenis en de aanblik van het plangebied op geraadpleegd historisch kaartmateriaal. De kans bestaat dat er archeologische resten aanwezig zijn en dat deze bedreigd worden door de geplande werkzaamheden in het plangebied.

Het plangebied is onvoldoende onderzocht om een uitspraak te doen betreffende de archeologische waarde van het plangebied. De geplande werkzaamheden laten behoud in situ grotendeels niet toe. Een proefsleuvenonderzoek diende te worden uitgevoerd. Een proefsleuvenonderzoek is noodzakelijk om de archeologische waarde van het plangebied te kunnen duiden. De mogelijke, op het terrein aanwezige archeologische resten, bevatten potentieel tot kennisvermeerdering en vereisen verder onderzoek.

Tijdens het onderzoek werden twee spoornummers uitgedeeld. Spoor nummer 1 bevindt zich centraal in het plangebied en gaat om een vermoedelijk een oudere greppel die het plangebied in twee deelt. Deze greppel is ook in de huidige topografische toestand nog herkenbaar. Vermoedelijk is deze dan ook relatief

recent van aard. Spoor 2 bevindt zich in het zuidoosten van werkput 17 en werd geïnterpreteerd als greppel/beek. Deze bevatte een donkergrijze kleiige opvulling en werd verder gekenmerkt door een strakke aflijning. Ze werd in geen van de andere putten gevonden waardoor de interpretatie als recente uitgraving eveneens mogelijk is. Nog een andere mogelijkheid is dat het de oude Kaatsbeek betreft, maar dan zouden er rondom dit spoor eveneens kleiige afzettingen gezien moet zijn.

Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert om het plangebied vrij te geven. Gezien de weinig waardevolle sporen gevonden tijdens het proefsleuvenonderzoek, zal een aanvullend onderzoek geen kenniswinst opleveren. Omwille van deze reden vormt het prospectief onderzoek met ingreep in de bodem (in de vorm van proefsleuven) het einde van het onderzoek voor het plangebied Genk-Troisdorflaan 17

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.